

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.0500.26.2026.BW
4276493.17300814.14147830
Warszawa, 30-03-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Dariusza Piontkowskiego (znak: K10INT15789)
Temat: monitoring populacji łosia na terenie pow. białostockiego

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT15789 Posła na Sejm RP Pana Dariusza Piontkowskiego, przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

Informuję, że zadania dotyczące monitoringu elementów środowiska przyrodniczego, w tym zwierząt, znajdują się w kompetencjach państwowego monitoringu środowiska (dalej: „PMŚ”)¹. Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

W zakresie liczebności populacji łosia Ministerstwo Klimatu i Środowiska prowadzi stały monitoring poprzez analizę dostępnych danych statystycznych, w tym wpływu tego gatunku na szkody wyrządzane w uprawach i płodach rolnych.

Liczebność populacji łosia jest ustalana na podstawie wiosennej inwentaryzacji zwierząt łownych. Inwentaryzację przeprowadzają dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich. Zgodnie z informacjami opublikowanymi przez GUS w Roczniku Statystycznym Leśnictwa², liczebność populacji łosia w województwie podlaskim według stanu na dzień 10 marca 2025 r. wynosiła 7241 osobników. Jednocześnie informuję, że publikowane dane dotyczą województw – bez podziału na powiaty.

Publikacja GUS pt. Ochrona Środowiska i leśnictwo w województwie podlaskim w 2024 r.³ podaje, że szacunkowa liczba wilków na jego terenie wyniosła 290 osobników.

¹ Art. 23 ust. 10 i ust. 11 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 425, z późn. zm.).

² Rocznik Statystyczny Leśnictwa 2025, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Białystok 2025.

³ Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie podlaskim w 2024 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2025.

W incydentalnych przypadkach przebywania zwierząt w mieście zastosowanie powinny znaleźć przepisy ustawy o samorządzie gminnym⁴. Art. 7 ust. 1 pkt 14 tej ustawy stanowi bowiem, że zadania własne gminy obejmują w szczególności sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Przebywanie dzikich zwierząt w mieście niewątpliwie może powodować naruszenie porządku publicznego oraz zagrożenie bezpieczeństwa obywateli. Istnieje możliwość niszczenia przez te zwierzęta mienia, urządzeń produkcyjnych bądź użyteczności publicznej, jak również wtargnięcia na obszar, na którym odbywa się ruch drogowy. W skrajnych przypadkach dzikie zwierzęta mogą zaatakować ludzi oraz zwierzęta gospodarskie i domowe. W takich sytuacjach należy stosować przywołany przepis ustawy o samorządzie gminnym jako regulację upoważniającą gminę do podejmowania działań w celu przywrócenia porządku publicznego lub zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom.

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, a następnie regionalni dyrektorzy ochrony środowiska informowali samorządy o procedurach postępowania w przypadku wystąpienia incydentów z udziałem dziko występujących drapieżników. Dla przykładu, na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska pojawił się zestaw podstawowych informacji dedykowanych samorządom, które pomagają zapobiegać takim incydentom lub odpowiednio na nie reagować (komunikat z 15 marca 2021 r., materiał dostępny na stronie: [LINK GDOŚ](#)). Dodatkowo w tym samym czasie polecono regionalnym dyrektorom ochrony środowiska wystosowanie pism do wszystkich gmin z informacjami na temat:

- potencjalnych sytuacji niebezpiecznych z udziałem wilka;
- „Procedury postępowania w sytuacjach konfliktowych człowiek-wilk” przygotowanej przez GDOŚ, która może być pomocna przy ocenie sytuacji i podjęciu właściwych działań przez gminy;
- kompetencji organów ochrony przyrody w zakresie wydawania zezwoleń na czynności zakazane w stosunku do zwierząt objętych ochroną ścisłą.

Ponadto, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska przeprowadzają tematyczne spotkania z samorządami oraz zainteresowanymi – zarówno w formie stacjonarnej, jak i z wykorzystaniem środków komunikacji zdalnej.

Organy ochrony przyrody przy okazji komunikacji z samorządami, środowiskiem rolniczym lub osobami postulującymi w określonych sprawach zawsze informują o zaleceniach dotyczących przeciwdziałania incydentom z udziałem dziko występujących zwierząt. Przekazują aktualną wiedzę i doświadczenia środowiska naukowego w tym zakresie, a w razie potrzeby dementują niemające odzwierciedlenia w rzeczywistości doniesienia lub pogłoski na temat zagrożeń z tytułu obecności dziko występujących zwierząt.

Odnosząc się do zagadnienia ryzyka powstania szkód w mieniu, należy po pierwsze przypomnieć o obowiązku dbałości o posiadane mienie i odpowiedzialności za jego zabezpieczenie⁵. W określonych okolicznościach osoby i podmioty narażone na szkodę

⁴ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.).

⁵ Por. wnioski uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 września 2015 r., sygn. akt K 20/14.

ze strony działania gatunku wymienionego w art. 126 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody⁶, m.in. wilka, mogą współpracować z organami ochrony przyrody w celu zabezpieczenia mienia.

Zaznaczam, że zabezpieczenie dróg publicznych, w rozumieniu stwarzania warunków bezpiecznego korzystania z tych dróg, stanowi przedmiot działania właściwego zarządcy drogi. W sytuacjach wynikających z ochrony zasobów środowiska naturalnego organy ochrony przyrody (w tym wójt gminy) mogą występować do zarządców dróg o wprowadzenie zmian w organizacji ruchu lub innych rozwiązaniach mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa drogowego. Mogą one polegać np. na:

- ustawieniu znaków ostrzegawczych o występującym ruchu poprzecznym dzikich zwierząt;
- umieszczeniu tablic o charakterze ostrzegawczo-informacyjnym;
- postawieniu znaków ograniczających prędkość na newralgicznych odcinkach dróg;
- wprowadzaniu rozwiązań uspokajających ruch kołowy (progi zwalniające, wygradzenia przebiegu jezdni drogi, znaki strukturalne na jezdni);
- budowie przejść dla zwierząt przy drogach szybkiego ruchu.

Wymienione rozwiązania chronią zarazem zasoby środowiska i uczestników ruchu kołowego.

Eliminacja i płoszenie osobników gatunków chronionych:

Zarówno ustawodawca krajowy, jak i europejski nie przewidział przesłanki „liczebnościowej” stanu populacji określonego chronionego gatunku zwierzęcia jako podstawy do stosowania środków letalnych. Zgodnie z dyspozycją art. 56 ustawy o ochronie przyrody, ewentualne zezwolenie na uśmiercenie osobników zwierząt objętych ochroną wydaje co do zasady Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska albo regionalny dyrektor ochrony środowiska, stosownie do danego gatunku (z uwzględnieniem reżimu ochronnego). Zgodę taką można wydać w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków oraz gdy spełniona jest jedna z indywidualnych przesłanek materialnoprawnych wymienionych w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Należy podkreślić, że przepisy te wynikają z transpozycji prawodawstwa europejskiego do krajowego porządku prawnego (w omawianym przypadku – tzw. Dyrektywy Siedliskowej i Konwencji Berneńskiej).

Dla gatunków zwierząt objętych ochroną istnieje możliwość uzyskania zezwolenia na podstawie art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁶ na odstępstwa od zakazów ustanowionych w tym akcie (w tym zakazu płoszenia). Są one wydawane przez właściwe organy ochrony przyrody (regionalne dyrekcje ochrony środowiska, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i Minister Klimatu i Środowiska, gdy działanie dotyczy parku narodowego).

⁶ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13).

Eliminacja i płoszenie osobników gatunków łownych:

Obecnie obowiązujące przepisy – w szczególności art. 45 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie⁷ – umożliwiają podejmowanie działań w sytuacjach problematycznych. Zgodnie z tym przepisem starosta, w przypadku występowania szczególnego zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania obiektów produkcyjnych lub użyteczności publicznej, może w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim wydać decyzję o odłowie, odłowie wraz z uśmierceniem lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny, również na obszarze administracyjnym miasta. Mając na uwadze, że celem podjęcia takich działań jest eliminacja szczególnego zagrożenia, podczas odstrzału redukcyjnego nie obowiązują okresy ochronne. Wobec tego, odstrzał redukcyjny można realizować także w odniesieniu do zwierząt łownych objętych całoroczną ochroną.

Ponadto istnieje możliwość uzyskania zezwolenia właściwego terytorialnie marszałka województwa na podstawie art. 9a ustawy – Prawo łowieckie⁷ na płoszenie zwierzyny – po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego. Zezwolenie może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych oraz jeżeli nie jest szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji zwierząt łownych.

Należy także zaznaczyć, że sposób postępowania ze zwierzętami pojawiającymi się na terenach zurbanizowanych wynika po części z kilku różnych ustaw, będących w gestii Ministerstwa Klimatu i Środowiska (ustawa – Prawo łowieckie), Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (ustawa o ochronie zwierząt⁸) oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (ustawa o samorządzie gminnym).

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.

⁷ Ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz.U. z 2025 r. poz. 539, z późn.zm.).

⁸ Ustawa o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1580 z późn. zm.).